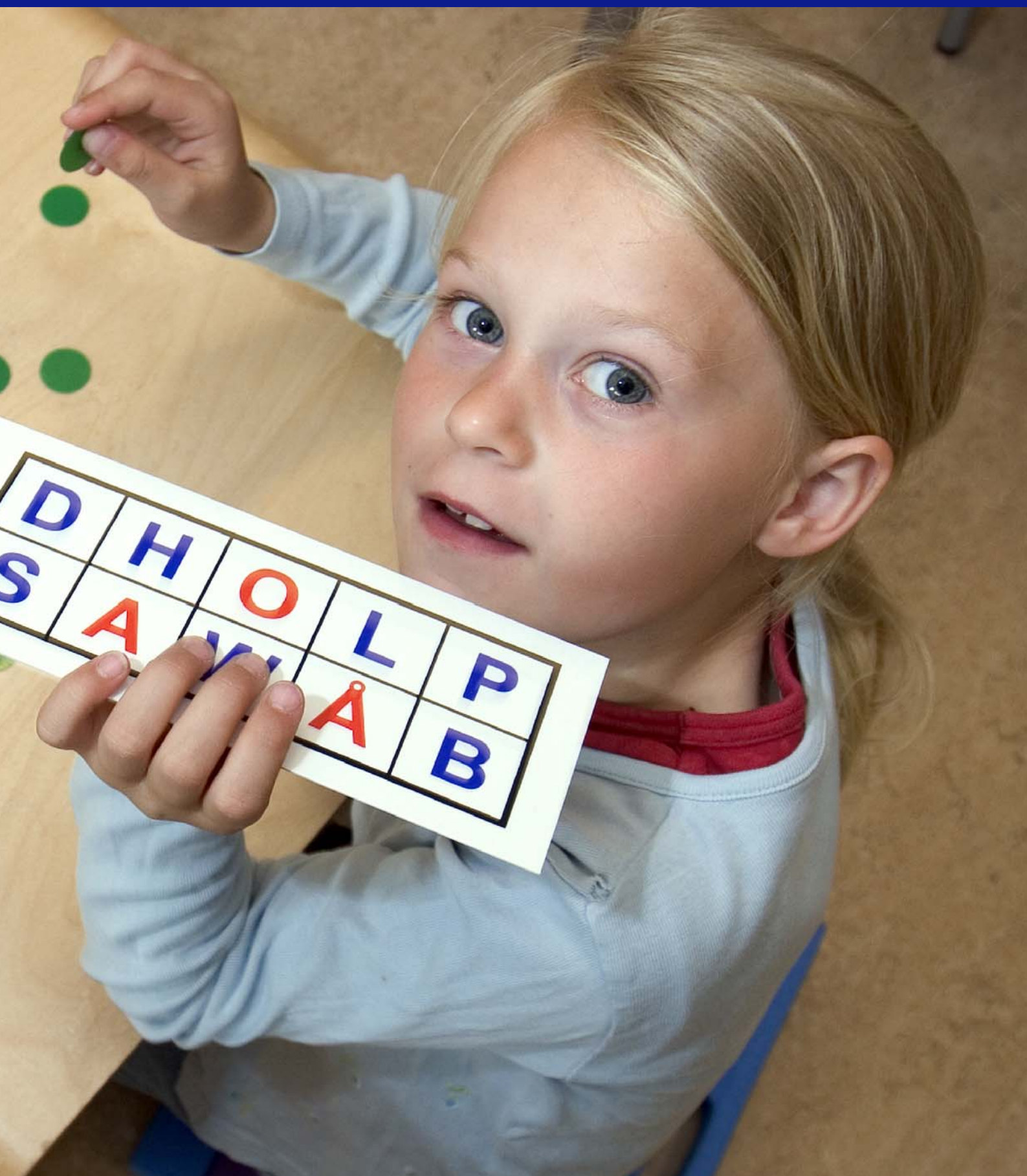

Skole og Samfund

Årsberetning 2007

Indhold

- 3 Forord**
- 4 Året der gik**
 - Ændringer i folkeskoleloven
 - Lukning og sammenlægning af skoler
 - Bedre læring til Danmarks børn
 - Ændring af regler for valg til skolebestyrelsen
 - Opbygning af lokalafdelinger i kommunerne
 - Medlemsundersøgelse
- 7 Foreningens politiske organer**
 - Lokalafdelingerne
 - Repræsentantskabet
 - Hovedbestyrelsen
 - Formandskabet
 - Forretningsudvalget
- 8 Aktiviteterne i 2007**
 - Medlemsudvalget
 - Kursusudvalget
 - Udvalget for børn med særlige behov
 - Eksterne kurser
 - Instruktørnetværk
 - Forældrerådgivningen
 - Skolebørn
 - www.skole-samfund.dk
 - Elektroniske medlemsnyheder
 - Medlemsundersøgelse
 - Foreningens udgivelser
 - Pleje af netværk og politiske kontakter
 - Internationalt samarbejde
 - Nordisk Komité
- 16 Sekretariatet**
- 17 Regnskab 2006**
- 18 Status på arbejdsprogrammet for 2007**

Redaktionen afsluttet den 1. oktober 2007

Forord

Skole og samfund er skolebestyrelsernes forening. Som sådan har vi to hovedopgaver. Vi skal dels bistå vores medlemmer i at løse de opgaver de har som skolebestyrelser ud over landet. Og dels skal vi arbejde for en forbedring af forholdene for forældrene og skolebestyrelserne i folkeskolen sådan at vilkårene for medlemmernes opgaveløsning bliver forbedret.

Vi har i det forløbne år været travlt optaget på begge disse fronter.

Vi oplever netop nu den alvorligste trussel mod forældrenes rettigheder i skolen i mange år idet en række kommuner udnytter et hul i folkeskoleloven til at sammenlægge et stort antal skoler til centralt styrede kæmpeskoler med filialer i de nedlagte lokale skoler. Dermed gøres forældrenes ret til at få deres barn i den lokale skole og til at vælge en skole uden for skoledistriktet værdiløse. Og lokaldemokratiet udhules fordi den lokale skole ikke længere har sin egen bestyrelse, men styres gennem en central skolebestyrelse for alle skolefilialer.

I Skole og Samfund har vi brugt al den tyngde vi har, til at forsøge at standse denne udvikling. Vi har holdt møder med alle partiers uddannelsesordførere, med undervisningsministeren og med KL om sagen. Ingen partier i Folketinget havde drømt om at disse tiltag var mulige. Vi håber derfor at et bredt flertal vil standse den gennem en præcisering af folkeskolelovens bestemmelser om hvad man forstår ved en skole.

De nye lokale afdelinger gør det nemmere for foreningen at yde service til medlemmerne på det niveau som først og fremmest er relevant for dem, nemlig ude i de enkelte kommuner.

En undersøgelse af medlemmernes kendskab og ønsker til Skole og Samfunds ydelser viser en høj grad af tilfredshed. Det er naturligvis godt, men alligevel skal arbejdet med at udvikle servicen over for medlemmerne fortsættes i den kommende tid.

Forholdene i børnenes hjem er det der først og fremmest afgør hvor meget børnene får ud af deres skolegang. Den viden skal Skole og Samfund udbrede til hele skoleverdenen så skolens parter overalt kommer til at anskue forældrene som en vigtig partner og resurse for den danske folkeskole. En sådan ændring af tankesættet i supertankeren "Folkeskolen" er den vigtigste forudsætning for at den opvoksende generation kan opdrages og uddannes til at møde udfordringerne i morgendagens samfund.

A handwritten signature in black ink, which reads "Thomas Damkjær Petersen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Thomas Damkjær Petersen
Landsformand

Året der gik

Ændringer i folkeskoleloven

Efter nogle år med mange ændringer af folkeskoleloven var der i folketingsåret 2006-07 lidt mere stille på folkeskolefronten.

Den eneste væsentlige lovændring som blev gennemført, vedrører 10. klasse. Forud for denne lovændring gik et større politisk slagsmål. Regeringen lagde oprindelig op til at 10. klasse skulle beholdes svage unge som ikke umiddelbart magtede at påbegynde en ungdomsuddannelse. En bred koalition af organisationer lige fra friskolerne, over lærer- og elevorganisationer til Skole og Samfund argumenterede imidlertid for at 10. klasse stadig skulle være et åbent tilbud til alle unge som ønskede at kvalificere sig yderligere før de tager en videre uddannelse. Diskussionen endte med at 10. klasse stadig er et åbent tilbud til alle selv om loven nu specifikt nævner at 10. klasse er for unge der har behov for yderligere faglig kvalificering og afklaring af uddannelsesvalg. Det er vi i Skole og Samfund godt tilfredse med.

Til gengæld var 2007 året hvor de lovændringer som blev nævnt i sidste års årsberetning, blev udmøntet i praksis. Og det gik ikke altid stille af.

I foråret skulle de første elevplaner udarbejdes og forelægges forældrene. Der var stor modstand blandt landets lærere mod at påtage sig denne arbejdsopgave. De fleste lærere kunne godt se fornuften i at kvalificere skole/hjem-samarbejdet ved i højere grad at basere skole/hjem-samtalen på skriftligt materiale om den enkelte elevs faglige fremgang. Men de opponerede voldsomt imod at denne arbejdsopgave i mange kommuner skulle løses inden for den eksisterende arbejdstidsaftale. Flere steder i landet nægtede lærerne således at udføre denne arbejdsopgave, og polemikken i pressen var voldsom.

I Skole og Samfund fastholdt vi at de skriftlige elevplaner er et godt redskab til at kvalificere skole/hjem-samarbejdet. Vi udsendte i foråret et hæfte der gav gode eksempler på hvorledes elevplanerne kan anvendes i skole/hjem-samarbejdet. Men samtidig gjorde vi det klart at lærerne naturligvis skal aflønnes for det arbejde de udfører. Hvordan denne

aflønning skal finde sted, er et spørgsmål mellem arbejdsgiver og arbejdstagere som vi som forældre ikke skal blande os i.

Det er vores indtryk at man på de fleste skoler har fundet en fornuftig løsning på arbejdet med elevplanerne, og at forældrene i alt væsentligt er glade for denne nyskabelse.

Også indførelsen af de nye kvalitetsrapporter gav anledning til en del diskussioner skolens parter imellem. KL og skolelederne argumenterede forud for udarbejdelsen af bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter for at de centralt udstukne krav til rapporter skulle være så få som muligt.

I Skole og Samfund havde vi derimod den holdning at bekendtgørelsen gerne måtte indeholde en del centralt udstukne krav til indholdet. Det giver nemlig skolebestyrelserne mulighed for at få op-

lysninger om skolens drift – f.eks. aflyste timer, vikartimer, timer læst af liniefagsuddannede lærere osv. – som de ellers har haft vanskeligt ved at få fra skolelederen. Bekendtgørelsen kom til at rumme en række centralt fastlagte indholdskrav, og kvalitetsrapporterne kan i fremtiden blive et vigtigt redskab for skolebestyrelserne i deres tilsyn med skolens drift.

I februar 2006 fremkom regeringens skolestartudvalg med en række anbefalinger vedrørende fremtidens skolestart. Bl.a. at undervisningspligten skal indtræde med børnehaveklassen at der skal undervises i dansk i børnehaveklassen, og at sam-

arbejdet mellem lærere og pædagoger i indskolingen skal intensiveres.

I Skole og Samfund har vi støttet disse forslag. Men siden fremkomsten af udvalgets betænkning har der været meget stille om forslagene. Vi erfarer at tavsheden skyldes politisk uenighed mellem forligspartierne. Men der er behov for de foreslåede ændringer, og derfor håber vi at partierne når til enighed således at de nødvendige lovforslag kan vedtages i den kommende Folketingssamling.

Lukning og sammenlægning af skoler

Den danske folkeskole har alle dage haft som kendetegn at den består af enheder der geografisk er fordelt ud i lokalsamfundene. Der er et skoledistrikt der hvor man bor, og man kan få sine børn indskrevet i den lokale skole. Denne traditionelle skolestruktur er nu ved at blive undermineret af kommunerne. Kalundborg, Bornholm, Thisted, Viborg, Tønder, Lolland, Langeland og Skive kommuner er i færd med at lukke og sammenlægge skoler så resultatet bliver at der inden for kommunen er få store skoledistrikter, hver med én skole der har flere geografisk spredte afdelinger – de gamle skolers bygninger. Man har ret til at få sit barn i skole inden for distriktet, men det behøver ikke være den nærmeste skolebygning. Hele ændringen går nemlig ud på at spare ved at få klasserne fyldt op tæt ved loftet på 28 elever. Det betyder at mange børn vil komme i børnehaveklasse i skolebygninger der ligger både 10 og 20 km. væk. Det frie skolevalg vil være fortid, og skolebestyrelsens demokratiske rolle vil blive kraftigt reduceret. Hvor mange vil lade sig vælge til en skolebestyrelse på distriktets hovedskole når deres eget barn går i skole et andet sted?

I Skole og Samfunds hovedbestyrelse har vi gennem hele året arbejdet for at imødegå kommunernes planer. I notatet "Hvad er en skole" gennemgås de nugældende regler, kommunernes omgåelse af dem og forskellige modeller til at spærre for sammenlægningerne. På alle tre møder i hovedbestyrelsen har problemet været behandlet, og konklusionen er at det centrale krav er at en skole ikke kan være spredt geografisk.

Sideløbende har formandskabet søgt at påvirke politikerne på folketingsplan til at gribe ind. Uddannelsesordførerne har over en bred kam meldt ud at det aldrig har været meningen at kommunerne skulle kunne sammenlægge skoler på den måde,

men det har været svært at få et flertal til at tage opgøret med kommunerne. På møder med undervisningsminister Bertel Haarder i januar, maj og september har formandskabet krævet indgreb. I skrivende stund er det uafklaret om ministeren eller andre politikere i Folketinget vil stille det lovforslag som kan standse kommunerne inden det er for sent. Hvis det ikke lykkes, risikerer vi at ende op med 98 skoler – én i hver kommune, og med skolebestyrelser der fungerer som skolekommissionerne gjorde i gamle dage.

Bedre læring til Danmarks børn

Hovedbestyrelsen har gennemdrøftet Skole og Samfunds principielle holdninger og vedtaget et nyt skolepolitisk oplæg, "Bedre læring til Danmarks børn". Her er det centrale budskab til de andre aktører i skoledebatten at der ligger et stort potentiale i forældrenes ressourcer. Kan det lykkes i højere grad at involvere forældrene i skolens projekt, er der store gevinster at hente for børnenes læring.

Overskrifterne i oplægget er:

- * Forældrene en ressource for børnenes læring
- * God læring kræver, at skolen tilpasser sig børnenes faglige potentiale, ikke omvendt
- * En skole for alle
- * Sunde børn lærer bedst

Ændring af regler for valg til skolebestyrelsen

I 2006 udarbejdede FU og HB et forslag til nye regler for valg til skolebestyrelsen. Forslaget handler primært om en ændring af måden kandidater opstilles på, idet vi foreslår at opstillingen foregår på klasseforældremøderne i stedet for på et samlet valgmøde. Forslaget har været drøftet med undervisningsministeren og med Folketingets uddannelsesordførere. Alle har været positive, og vi forventer at forslaget fremsættes af ministeren i folketingsåret 2007-2008.

Opbygning af lokalafdelinger i kommunerne

Internt i organisationen har året været præget af opbygning og konsolidering af lokalafdelingerne ud over landet. I 2006 blev der afholdt møder for medlemmerne i næsten alle landets kommuner. Her blev medlemmerne opfordret til at gå ind i arbejdet med opbygningen af deres lokalafdeling, og heldigvis var der mange der tog mod opfordringen. Til at begynde med meldte mange sig som lokale kontaktpersoner, men i løbet af det forløbne år har medlemmerne i mange lokalafdelinger konstitueret sig i egentlige lokale bestyrelser, som regel efter at have afholdt en lokal generalforsamling.

I september 2007 var der lokale bestyrelser i 40 kommuner med i alt 186 bestyrelsesmedlemmer.

Herudover var der i 42 kommuner 117 aktive kontaktpersoner der endnu ikke havde konstitueret sig i egentlige bestyrelser. Kun i 16 kommuner var der slet ikke nogen form for lokal repræsentation.

Dette resultat er langt bedre end forventet. Det er mange år siden der har været så mange aktive i foreningen. Og selv om lokalafdelingernes arbejde stadig ikke ligger i helt faste rammer, så arbejdes der i medlemsudvalget, forretningsudvalget, hovedbestyrelsen og sekretariatet hårdt på at udvikle stadig nye ideer til måder en lokalafdeling kan fungere på. Landsforeningen ansatte i august 2007 en medlemssekretær for at fremme denne proces yderligere.

Medlemsundersøgelse

I løbet af sommeren 2007 gennemførte vi en undersøgelse af medlemmernes kendskab til, ønsker om og tilfredshed med de ydelser som de kan få fra Skole og Samfund. Undersøgelsen bekræftede tidligere undersøgelses resultater. Medlemmerne kender stadig primært til foreningen gennem bladet "Skolebørn", selv om mange også kender til de elektroniske nyhedsbreve, udgivelser og hjemmesiden. Der er en høj grad af tilfredshed med ydelserne, og interessen samler sig først fremmest om at få informationer og ideer fra andre skolebestyrelses arbejde.

Foreningens politiske organer

Lokalafdelingerne i kommunerne

Lokalafdelingerne i kommunerne er foreningens demokratiske grundenheder. Her samles medlemmer af forskellige skolebestyrelser med kommunens skolepolitik som naturligt fælles interesseområde. Lokalafdelingerne udpeger repræsentanter til foreningens øverste myndighed, repræsentantskabet, der mødes én gang årligt.

Repræsentantskabet

Repræsentantskabet er foreningens højeste myndighed og fastlægger på det årlige repræsentantskabsmøde foreningens overordnede politiske kurs. Det er repræsentantskabsmødet der fastsætter foreningens vedtægter og vælger hovedbestyrelse samt formandskab.

Hovedbestyrelsen

Hovedbestyrelsen består af formand og næstformand samt 21 medlemmer valgt af repræsentantskabet gennem geografisk opdeltede valggrupper. Hovedbestyrelsen afholder tre møder om året. På dagsordenen har i år bl.a. været:

- * skolestruktur i de nye kommuner, lukninger og sammenlægninger af skoler
- * afklaring af krav til "Hvad er en skole?"
- * drøftelse af medlemsundersøgelse gennemført i sommeren 2007
- * vedtagelse af skolepolitisk oplæg (se side 5)

Formandskabet

Skole og Samfunds formand siden 1998 er Thomas Damkjær Petersen. Han har været aktiv i skolebestyrelsesarbejde og i Skole og Samfund siden midten af 80'erne – bl.a. var han formand for Skole og Samfund i København 1990-96, i en årrække formand for Skolepolitisk Udvalg, og han var næstformand 1997-98. Thomas Damkjær Petersen har de sidste mange år været formand for skolebestyrelsen på Øster Farimagsgades Skole i København, og han og hans kone har tilsammen syv børn som alle har forladt folkeskolen. Derudover har han to plejebørn som går i 5. klasse. Til daglig arbejder han som trafikplanlægger i Movia.

Benedikte Ask Skotte blev næstformand i Skole og Samfund i 2005. Hun har fem børn og har siddet i

en skolebestyrelse siden 1998, de sidste ni år som formand. Ved skolebestyrelsesvalget 2006 blev hun også valgt ind i den overbygningsskole hendes børn hører til. Hun har været aktiv i den daværende Vestsjællands Amtsforening siden 2000, har deltaget i opbygningen af lokalafdelingen i Kalundborg Kommune og har siddet i hovedbestyrelsen siden 2001. Benedikte Ask Skotte er uddannet praktisk landmand og cand. agro. fra Landbohøjskolen.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget holder otte møder om året og varetager foreningens ledelse. FU består af formandskabet og fem medlemmer valgt af og blandt hovedbestyrelsens medlemmer:

- * *Hans Erik Pedersen, Guldborgsund*
- * *Leo Thusing, Åbenrå*
- * *Irene Holdensen, Varde*
- * *Martin Mouritsen, Gladsaxe*
- * *Kim Laursen, København*

FU tager løbende stilling til spørgsmål vedrørende foreningens drift og udmønter Skole og Samfunds politiske kurs inden for de rammer HB udstikker.

Aktiviteterne i 2007

Medlemsudvalget

Medlemsudvalget (MU) er et ad hoc-udvalg som blev nedsat for to år af FU i starten af 2006 til udvikling af den nye medlemsstruktur. Det er udvalgets opgave

- at overvåge og fremme oprettelsen af lokalafdelinger i alle kommuner
- at overveje og fremkomme med forslag til hvorledes denne proces bedst fremmes
- at overveje, indsamle eksempler på og fremkomme med forslag til aktiviteter i lokalafdelingerne
- at overveje, indsamle eksempler på og fremkomme med forslag til hvorledes samarbejdet mellem forskellige lokalafdelinger kan foregå
- at overveje og fremkomme med forslag til sekretariatets betjening af lokalafdelingerne

I efteråret 2007 indstillede MU til FU at udvalget skulle fortsætte efter den toårige periode, gerne som et permanent udvalg under FU. Argumentet var at medlemsorganisationen også i fremtiden vil være i konstant udvikling.

Indtil videre har MU afholdt tre møder i 2007. Meget tid er blevet brugt på at diskutere hvordan man kan agere som fødselshjælper i forhold til opstart af lokalafdelinger, og hvordan man kan servicere lokalafdelingens bestyrelser bedst, f.eks. ved hjælp

af Skole og Samfunds hjemmeside, nyhedsbreve og håndbog for lokalafdelingerne.

Der er blevet afholdt otte regionale ”gå-hjem”-møder i hele landet med deltagelse af formand Thomas Damkjær Petersen. Lokalafdelingerne får nu et tilbud om at de kan bestille en instruktør til at samle skolebestyrelserne til et kursus om hvordan skolerne kan udvikle skole/hjem-samarbejdet.

Inden længe vil MU også lægge et idékatalog på hjemmesiden hvor lokalforeningerne kan hente inspiration til deres arbejde.

Desuden har MU talt om hvordan man kan få etableret netværk blandt lokalforeningernes formænd både på kommunalt og regionalt plan.

Udvalget består af Irene Holdensen (formand og FU-repræsentant), Varde, Flemming Tholstorf, Greve, Hans Erik Pedersen, Guldborgsund, Jonna Karlsson, Lyngby-Taarbæk, Henrik Nielsen, Viborg, og Martin K. Mouritsen, Gladsaxe. Fra sekretariatet deltager i møderne: sekretariatschef Nils-Christian Andersen, Ingelise Andersen, Ton Rouw (MU-sekretær indtil 1. september) og Anders Traustedt som er ny medlemssekretær på sekretariatet og ny sekretær i udvalget.

Kursusudvalget

Kursusudvalgets primære opgave er at styre foreningens interne og eksterne kursusaktivitet samt instruktørnetværket. De interne kurser er bl.a. instruktøruddannelse, instruktørsamlinger samt kurset: Ny i Skole og Samfund. De eksterne kurser er de kurser som skoler, kommuner og samarbejdspartnere ønsker at Skole og Samfund gennemfører.

For begge aktiviteter vedkommende står udvalget som politisk ansvarlig for udarbejdelse af materialer, planlægning samt for de interne kursers vedkommende også for gennemførelsen.

Kursusudvalget kan konstatere at der er en fortsat markant stigning i efterspørgslen efter kurser, og udvalget ser meget positivt på denne udvikling. Der vil blive arbejdet for at den fortsætter, og at kurserne fremover bliver en væsentlig del af Skole og Samfunds ansigt over for medlemmerne.

Opgaverne med kurserne og ansvaret for instruktørnetværket er naturligvis tæt forbundet og har også i denne periode fungeret optimalt.

Kursusudvalget består af et medlem udpeget af forretningsudvalget, tre medlemmer valgt blandt hovedbestyrelsens medlemmer og to medlemmer valgt blandt instruktørerne. Næstformand Benedikte Ask Skotte har været forretningsudvalgets udpegede medlem og har fungeret som formand for kursusudvalget. Efter sommerferien har Benedikte trukket sig fra udvalget for bl.a. at bruge tiden på næstformandsopgaver, og udvalget har valgt HB-repræsentant Peter Andersen som ny formand.

Udvalgets medlemmer er aktuelt:
Forretningsudvalgets repræsentant: Leo Thusing.
Hovedbestyrelsens repræsentanter: Inge Harbo Johansen og Nina Krog.
Instruktørnetværkets repræsentanter: Lice Jørn og Erling Malmqvist.
Der har været holdt to møder, og endnu ét er planlagt.

Udvalget for børn med særlige behov

Udvalgets opgave er:

- at holde Skole og Samfund ajour med viden om specialpædagogiske tiltag i folkeskolen
- at forestå dannelsen af et netværk for medlemsskoler med vidtgående specialundervisning
- at holde øje med udviklingen på det specialpædagogiske område efter dettes overgang til kommunalt regi
- at formidle viden om det specialpædagogiske område til skolebestyrelser og forældre i folkeskolen
- at bistå med planlægning af konferencer eller møder vedr. specialpædagogiske emner
- at bistå ved udarbejdelse af materiale vedr. specialpædagogisk bistand i folkeskolen
- at bistå kursusudvalget med forslag til kurser vedr. specialpædagogiske emner
- at bistå med nyheder vedr. specialpædagogiske emner til Skole og Samfunds elektroniske nyhedsbrev for medlemmer

- at repræsentere Skole og Samfund ved møder med samarbejdspartnere vedr. folkeskolens specialpædagogik
- at være opsøgende over for specialskoler, som ikke er medlemmer af Skole og Samfund

Hovedparten af udvalgets medlemmer er udpeget af FU, mens to medlemmer er valgt af HB. FU er repræsenteret af Leo Thusing. Morten Løvschall er formand for udvalget. Solveig Gaarsmand er udvalgssekretær.

Der afholdes 3 møder i indeværende år. På møderne har medlemmerne orienteret om situationen i deres kommuner og i regionen. Udvalget må konstatere, at der er stor forskel fra kommune til kommune, men der tegner sig en tendens til, at kommunerne trækker eleverne hjem til egne tilbud, ofte ikke er tilfredsstillende.

Udvalget har foreslået, at der bliver gjort en indsats i forhold til at få så mange institutioner med særlig fokus på specialpædagogisk bistand som muligt med som medlem i Skole og Samfund. Udvalget har derfor afdækket mulighederne for at udvide medlemskredsen og diskuteret, hvordan Skole og Samfund kan signalere sin indsats over for disse.

Derudover har udvalget foreslået afholdt en konference om specialpædagogisk bistand.

Udvalget har foreslået, at Skole og Samfund tager "ventetid" ved PPR og børnepsykiatriske afdelinger op som politisk emne. Endelig har udvalget besluttet at se nærmere på Ungdommens Uddannelsesvejledning i forhold til unge med behov for specialpædagogisk bistand.

Eksterne kurser

I første halvår har der været gennemført 50 kurser/ oplæg, hvoraf nogle har været en del af større konferenceforløb i kommunerne. Endnu 17 er bestilt i år.

Skole og Samfunds kurser og oplæg har ikke være markedsført gennem flere år og derfor besluttede kursusudvalget at udsendt et kursus-katalog som, sammen med et katalog over Skole og Samfunds udgivelser, blev udgivet som indstik i Skolebørn nr. 8, september 2007. Der er store forventninger om at denne direkte distribution til alle skolebestyrelsesmedlemmer og øvrige abonnenter vil øge efterspørgslen på kurser og oplæg i kommende periode.

Det er et varieret udbud af kurser der har været efterspurgt hvoraf skole/hjem-samarbejde, workshop, kontaktfælledre, elevplaner, trivsel/mobning har være de mest efterspurgte, ligesom der har være efterspurgt kurser i skolebestyrelsens arbejde.

Instruktørnetværk

Der er p.t. 28 instruktører i netværket. Instruktørerne gennemfører kurser og oplæg over hele landet både på skoler og for kommunerne.

Netværket har kastet sig ud i opgaverne med meget stort engagement, og instruktørernes fleksibilitet er simpelthen uovertruffen. Der har været og er et fællesskab i netværket der gør at man samarbejder, dækker hinanden ind hvis der er forfald, og er villig til med meget kort varsel at tage arrangementer for at sikre Skole og Samfund et godt ry.

I marts samledes instruktørnetværket i Odense hvor der var sat fokus på nye materialer, bl.a. elevplaner, kvalitetsrapporter og de nyreviderede for-

ældre-/lærerworkshops. Derudover blev mødet brugt til afprøvning af spillet "Det gode skole/hjem-samarbejde", dialog og erfaringsudveksling.

I august blev instruktørnetværket igen samlet. Der var tale om et arbejdsseminar hvor mindre grupper arbejdede med kursusmateriale og oplæg om bl.a. skolebestyrelsernes tilsynspligt, undervisningsmiljø, skolebestyrelsen arbejde med SFO'en og optakt til kommende skolebestyrelsesvalg.

I samme weekend var nye instruktører på første modul af instruktøruddannelsen, og det gav en god dialog at have både nye og "gamle" under samme tag. De nye instruktører vil færdiggøre uddannelsen i løbet af efteråret.

Også i foråret 2007 blev instruktøruddannelsens tre moduler gennemført, og det styrkede instruktørnetværket med ti nye instruktører. Kursusudvalget har vedtaget som målsætning at der inden udgangen af 2008 skal være 50 instruktører.

Interne kurser

Den 3. marts var omkring 30 deltagere tilmeldt kurset Ny i Skole og Samfund. Kurset er tilbudt til alle nye lokalbestyrelsesmedlemmer og kontaktpersoner i kommunerne. Kursets indhold giver deltagere indsigt i foreningens virke og inspirerer til hvordan de nye afdelinger kan arbejde.

Forældrerådgivningen

Forældrerådgivningen er et tilbud om rådgivning om børn i grundskolen. Det er et treårigt projekt under Skole og Samfund, finansieret af satspuljemidler gennem Undervisningsministeriet. Formålet er at skabe en bedre dialog mellem skolen og hjemmet til gavn for barnets læring og trivsel.

Forældre- rådgivningen

7025 2-4-6-8

Mens Skole og Samfund varetager skolebestyrelsernes interesser, tager Forældrerådgivningen sig af henvendelser der vedrører individuelle børn.

Forældrerådgivningen er et uafhængigt projekt under Skole og Samfund med sin egen styre- og følgegruppe. Skole

og Samfund blander sig ikke i den daglige drift, men overholder et armslængdeprincip til Forældrerådgivningen for ikke at blande arbejdet som interesseorganisation for landets skolebestyrelser for meget sammen med rådgivningen af enkeltforældre. Forældrerådgivningen har sin egen projektleder og frivillige til at varetage rådgivningen og hjemmesiden www.foraelldre.org.

Rådgivningen er tilrettelagt som "hjælp til selvhjælp". Størstedelen af rådgivningen varetages som telefonrådgivning og kommunikation via mail. En del henvendelser kommer fra såvel Skole og Samfunds som Forældrerådgivningens brevkasse. Forældrerådgivningen registrerer typen af henvendelser og hvilken kommune de kommer fra. De fleste henvendelser relaterer til specialundervisningen, men der er også en del henvendelser fra forældre til børn der føler sig gjort til sydebuk af skolens medarbejdere ligesom der er en del henvendelser om mobning.

I det forløbne år har Forældrerådgivningen publiceret en årsrapport og en midtvejsrapport. Antallet af henvendelser til Forældrerådgivningen har været stigende. Problemstillingerne er ofte meget komplekse. Der bliver givet udtryk for stort behov for Forældrerådgivningen.

Der arbejdes p.t. på at finde midler til Forældrerådgivningen efter projektperiodens udløb 1. januar 2009.

Skolebørn

Skolebørn er Skole og Samfunds blad og den vigtigste faste forbindelse til samtlige medlemmer. Bladet udkommer ti gange om året i et oplag på 14.100.

Skolebørn bringer aktuelle historier fra skoler hvor ledelsen, lærerne eller skolebestyrelsen har fået ideer til at gøre tingene anderledes. Her kan læserne finde inspiration til deres eget arbejde i skolebestyrelsen. Bladet giver også plads til debat om aktuelle skolepolitiske spørgsmål.

Medlemsundersøgelsen fra sommeren 2007 viser at Skolebørn er foreningens mest brugte ydelse, og at der er udbredt tilfredshed med bladets høje prioritering af artikler om skolers og skolebestyrelser konkrete aktiviteter.

Skolebørn ligger også på foreningens hjemmeside hvor man ved at angive søgeord kan finde gamle artikler frem.

Fornyelse af www.skole-samfund.dk

Skole og Samfunds hjemmeside er en vigtig kommunikationskanal til alle der interesserer sig for folkeskolen. Besøgstallet fortsætter med at stige, og i perioden september 2006-september 2007 var der således ca. 1,1 million besøg på siderne. Medlemsundersøgelsen fra sommeren 2007 viser at hjemmesiden benyttes regelmæssigt af ca. 40 % af medlemmerne. Det høje besøgstal må således overvejende bestå af brugere uden for foreningen – presse, studerende og andre skoleinteresserede.

Hjemmesiden var efterhånden blevet vanskelig at finde rundt i, og den trængte også til en grafisk opstramning. Derfor påbegyndte vi i foråret 2006 arbejdet med en helt ny udgave af hjemmesiden. Den har fået en ny grafisk udformning og en ny og

mere overskuelig struktur. Den nye hjemmeside blev offentliggjort i midten af august 2007.

Elektroniske medlemsnyheder

Som en nyskabelse begyndte Skole og Samfund i 2006 at udsende et elektronisk nyhedsbrev til alle medlemmer med e-mail. Nyhedsbrevet udsendes ca. hver 14. dag, og det indeholder forskelligt nyhedsstof af interesse for skolebestyrelserne.

Medlemsundersøgelse

I løbet af sommeren 2007 gennemførte vi en undersøgelse af medlemmernes baggrund, deres kendskab til, ønsker om og tilfredshed med de ydelser som de kan få fra Skole og Samfund.

Undersøgelsen bekræftede tidligere undersøgelses resultater. Medlemmerne kender stadig primært til foreningen gennem bladet "Skolebørn", selv om mange også kender til de elektroniske nyhedsbreve, udgivelser og hjemmesiden. Der er en høj grad af tilfredshed med ydelserne, og interessen samler sig først fremmest om at få informationer og ideer fra andre skolebestyrelses arbejder.

Undersøgelsen er den eneste kilde til oplysninger om skolebestyrelsesmedlemmers baggrund hvad angår køn, alder og uddannelse, og bruges bredt af medier, politikere m.m.

Skole og Samfund gennemfører fortsat mindre undersøgelser vedrørende forskellige forhold i folkeskolen. Undersøgelserne gennemføres ved hjælp af et elektronisk program, og vi anmoder et udsnit af skolebestyrelsesmedlemmer eller skoler om at besvare et kortfattet spørgeskema. I det forløbne år er der gennemført undersøgelser vedrørende vederlag til skolebestyrelserne samt om skolemadsordninger.

Foreningens udgivelser

Skole og Samfund producerer udgivelser til forskellige målgrupper i folkeskolens forældredemokrati. Størstedelen af udgivelserne henvender sig til skolebestyrelsen, nogle til kontaktførældrene og andre igen til de almindelige forældre. Endvidere udgives der materiale til elever. Udgivelserne kan

læses med stort udbytte af alle med interesse for folkeskolen, dens daglige virksomhed og fremtidige udvikling.

Der er blevet udarbejdet en produktionsplan over Skole og Samfunds nye og nyreviderede udgivelser for årene 2007- 2009. Planen blev godkendt i forretningsudvalget i starten af året. Nedenfor ses årets udgivelser.

Elevplaner i skolen - et nyt redskab i skole/hjem-samarbejdet

I januar blev Skole og Samfunds nye udgivelse om elevplaner i skolen klar til salg. Hæftet diskuterer de muligheder og begrænsninger der vil dukke op under udviklingen af elevplaner i praksis, med særligt fokus på de problemstillinger som elever og forældre vil blive part i. Der bliver gennemgået eksempler på elevplaner, og på hvordan de bruges i skolens hverdag.

Gode arbejdsvaner

I slutningen af april udgav Skole og Samfund en revideret udgave af plakaten *Gode arbejdsvaner* i A3 format med helt nye illustrationer. Plakaten giver idéer til hvordan man kan indarbejde gode arbejdsvaner fra skolestart.

Det gode skole/hjem-samarbejde

Spillet *Det gode skole/hjem-samarbejde* er blevet genoptrykt og var klar til salg i midten af maj. I spillet lægges der op til at klassens voksne får debatteret nogle væsentlige spørgsmål om bl.a. samarbejdet mellem skole og hjem.

Sundhed på spil

Et nyt dialogspil til skoler og forældregrupper der vil styrke samarbejdet om elevernes sundhed og trivsel. Spillet er udviklet af Fødevarestyrelsen, Sundhedsstyrelsen og Skole og Samfund.

Forældre/lærer-workshops

Workshopmaterialet er blevet revideret og sælges igen. Workshoppen *Partnerskab* er blevet grundlæggende ændret. Som noget nyt er der nu mulighed for at købe *Partnerskab* for sig selv for de skoler der tidligere har købt Forældre/lærer-workshops materialet.

Skolestartspakke

Skole og Samfunds *Kontaktbog* sammen med bladet *Ind i skolen* udgjorde igen i år skolestartspakken som blev tilbudt alle landets skoler til de nye forældre og børn i indskoling. Der blev i alt solgt 2324 stk. skolestartspakker, og derudover blev 330 stk. af bladet *Ind i skolen* samt 499 stk. kontaktbøger solgt separat.

Nøgleord om: Skolens budget

Primo september så en ny udgivelse i nøgleordsserien dagens lys om emnet: *Skolens budget*, som er et af de vigtigste redskaber for skolebestyrelsen til at få indflydelse på skolens drift og udvikling.

Senere på året udgives en nyrevideret udgave af *Nøgleord om: Tilsyn*.

Forældrehæfter

Skole og Samfund har to nye forældrehæfter om *Kristendom* og *Historie* på vej til forældre og sko-

lefolk om samarbejde mellem forældre og skole om fagene i skolen og lektiehjælp. Hæfterne hører til serien: *Velkommen til samarbejde. Hvordan kan vores børn lære mere i skolen?*

Spillet Dialog

Dialog spillet blev solgt ud i løbet af foråret. Det er nu under revision og forventes klar til salg til december 2007.

Mit barn skal i skole

Omkring skolestart var Skole og Samfund medudgiver af Mejeriforeningens gratis bog, *Mit barn skal i skole*.

Nyt Udgivelseskatalog

I septemhernummeret af *Skolebørn* blev der som indstik udsendt et nyt kombineret *kursus- og udgivelseskatalog* til alle modtagere af bladet. Kataloget er også trykt i løse eksemplarer og tænkt til brug for uddeling under Skole og Samfunds arrangementer i årets løb.

Oversigt over foreningens publikationer samt en kort omtale af hæfternes og foldernes indhold findes på Skole og Samfunds hjemmeside www.skole-samfund.dk under menupunktet *Udgivelser*. Her er der også mulighed for at bestille de enkelte hæfter, foldere og spil.

Pleje af netværk og politiske kontakter

En af Skole og Samfunds vigtigste opgaver er at sørge for at skolebestyrelsernes og forældrenes synspunkter bliver hørt der hvor der træffes politiske beslutninger af betydning for folkeskolen.

Som i tidligere år har formandskabet afholdt regelmæssige møder med uddannelsesordførerne i Folketinget, med undervisningsministeren, embedsmænd i Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen samt med samarbejdspartnere som DLF, KL, Danske Skoleelever og BUPL. Emnerne på disse møder har været den aktuelle skolepolitiske dagsorden, specielt spørgsmål vedrørende skolestruktur og sammenlægning af skoler, valg til skolebestyrelsen, skolebestyrelsens indflydelse samt anvendelsen af elevplaner og test i skolen.

Skole og Samfund inddrages også regelmæssigt i forberedelsen af lovgivningsarbejdet idet vi afgiver høringsvar i forbindelse med forslag til ændringer af love og bekendtgørelser. Skole og Samfunds høringsvar kan læses på www.skole-samfund.dk.

I 2007 har vi været involveret i møder med Undervisningsministeriets embedsmænd forud for udsendelsen af bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter, vedrørende kampagnen "Nej til mobning – vi vil ha' trivsel, tolerance og tryghed" og i diverse følgegrupper. Skole og Samfund er endvidere repræsenteret i følgegruppen for KL-projektet "Partnerskab om folkeskolen".

Internationalt samarbejde

Udveksling af erfaringer og samarbejde med ligesindede i andre lande bliver en stadig vigtigere inspirationskilde for Skole og Samfund.

Vi deltager fortsat i arbejdet i European Parents Association (EPA). Efter fornyelsen af EPA's arbejdsmetoder forløber arbejdet i organisationen nu igen godt, og de tidligere økonomiske vanskeligheder er overvundet. EPA er nu først og fremmest et netværk som mødes to gange pr. år for at udveksle erfaringer og drøfte bilateralt samarbejde. Skole og Samfunds formandskab deltog i EPA-generalforsamlingen i Berlin i april 2007.

Det toårige projekt "Good Intercultural Dialogue in Schools", et samarbejdsprojekt mellem forældreorganisationer, læreruddannelsesinstitutioner samt specialister i skolens samarbejde med tosprogede forældre i landene Italien, Holland, Polen og Danmark afsluttes i oktober 2007 med en konference i København. Projektet støttes økonomisk af EU Kommissionen. Skole og Samfund fungerer som koordinator i projektet der skal udvikle undervisningsmateriale som skal gøre lærerne bedre til at samarbejde med tosprogede forældre.

I oktober 2006 påbegyndtes endnu et internationalt projekt med deltagelse af organisationer fra England, Spanien, Holland, Norge, Sverige og Danmark. Projektet hedder FLPTP (Family Learning Partitioner Training Project) og går ud på at udvikle moduler til uddannelse af instruktører som kan

afholde kurser i læring i familien.

Sekretariatschefen aflagde et studiebesøg hos den hollandske forældreorganisation, Ouders & Co, lige som vi modtog besøg af sekretariatslederen for den norske forældreorganisation, FUG.

Sekretariatet får jævnligt besøg af udenlandske skolefolk og politikere på studiebesøg som ønsker at høre nærmere om skole/hjem-samarbejde, skolebestyrelsens arbejde samt andre forhold i folkeskolen.

Nordisk Komité

Komiteen er en sammenslutning af forældreorganisationerne i de nordiske lande. Medlemmer er:

Norge: Foreldreutvalget for grunnskolen

Sverige: Riksförbundet Hem och Skola

Finland: Hem och Skola

Island: Landssamtök foreldra Heimili og skóli

Danmark: Skole og Samfund

De nationale forældreorganisationer repræsenteres af formændene – fra Danmark landsformand Thomas Damkjær Petersen.

Formand for Nordisk Komité er for tiden Riksförbundet Hem och Skola i Sverige med deres formand Ulf Eriksson.

Der har været holdt et møde i marts på Island hvor også organisationernes sekretariatsledere deltog.

På mødet blev det bl.a. planlagt at Nordisk Komité's næste konference skal holdes i Stockholm den 19., 20 og 21. september 2008. Temaet bliver: Forældre som ressource i skolen. Der er planlagt endnu et møde i Nordisk Komité i år.

Sekretariatet

Når man ringer til Skole og Samfund for at få rådgivning eller en oplysning eller for at bestille en publikation, er det sekretariatets ansatte man kommer til at tale med. Når møder og konferencer skal forberedes, er det sekretariatet der tager sig af det. Når hovedbestyrelsens og forretningsudvalgets beslutninger skal føres ud i livet, er det sekretariatet som sørger for det. Det er også sekretariatet der forestår en stor del af samarbejdet med andre af folkeskolens aktører. Kort sagt: sekretariatet er på mange områder Skole og Samfunds ”udførende arm”.

I 2007 blev sekretariatet udvidet med en medarbejder der har fundraising som hovedopgave. Skole og Samfund gennemfører i forvejen en række aktiviteter der falder inden for diverse fondes støttemålsætninger, og hensigten med ansættelsen er at supplere og justere disse aktiviteter så de matcher krav fra pågældende fonde og dermed udløser støtte.

Landsforeningen Skole og Samfunds regnskab for 2006

Indtægter	
Kontingent og abonnement	5.833.006
Salg af publikationer og annoncer	703.824
Finanslov, tilskud	250.000
Diverse indtægter	784.922
Diverse projekter	1.525.777
Distributionstilskud	208.585
Indtægter i alt	9.306.114
Udgifter	
Organisatoriske udgifter	1.305.874
Kurser og konferencer	641.175
Løn + administration	2.822.748
Ejendom, inventar og maskiner	531.507
Bladet SKOLEBØRN	1.281.938
Produktion af publikationer	418.111
Diverse projekter	1.724.083
Udgifter i alt	8.725.436
Resultat af ordinær drift	580.678
Finansieringsindtægter	107.000
Årets resultat før hensættelser	687.678
Henlæggelser	(475.322)
Årets resultat	212.356

Status på arbejdsprogrammet for 2007

Som interesseorganisation for forældrene og skolebestyrelserne reagerer Skole og Samfund i høj grad på begivenheder og ændringer i samfundet som vedrører folkeskolen. En stor del af vores aktiviteter er således ikke lette at forudse eller planlægge lang tid i forvejen. Men andre dele af arbejdet retter sig mod de indsatsområder som vi finder specielt vigtige. Det er disse indsatsområder der fremhæves i det årlige arbejdsprogram.

Repræsentantskabet udpegede i 2006 følgende emner til arbejdsprogrammet 2007:

Styrkelse af skole/hjem-samarbejdet

Styrkelse af Skole og Samfunds lokalafdelinger

Fremskaffelse af midler til løsning af opgaver, der rækker ud over Skole og Samfunds kerneopgaver

Styrke ejerskabet til Skole og Samfund hos alle landets forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer og forældre generelt

Styrkelse af skole/hjem-samarbejdet

Undersøgelser har gentagne gange vist hjemmets afgørende betydning for børns læring. Skole og Samfund vil arbejde målrettet for at denne resurse bliver udnyttet bedre. Børn lærer mere når samarbejdet mellem skolen og hjemmet fungerer godt. Men samarbejdet må rettes mod børnenes læring og ikke blot handle om de aktiviteter der ligger ud over undervisningen.

Siden 2005 har Skole og Samfund arbejdet målrettet på at forbedre skole/hjem-samarbejdet i overensstemmelse med den handlingsplan for området som blev vedtaget i 2004. Handlingsplanen kan læses på Skole og Samfunds hjemmeside: www.skole-samfund.dk/sw14304.asp.

I 2007 vil arbejdet med at føre handlingsplanen ud i livet blive fortsat og afsluttet.

Status:

Der har været arbejdet med handlingsplanen i 2007. De fleste af punkterne i handlingsplanen er enten gennemført eller delvis gennemført, mens det for enkelte punkters vedkommende har vist sig umuligt at gennemføre dem.

Arbejdet med udvikling og implementering af kurser for forældre som ønsker at medvirke til at styrke deres børns læring, vil blive fortsat og intensiveret. Projektet er i fuld gang og skrider godt fremad.

Styrkelse af Skole og Samfunds lokalafdelinger

2006 var et overgangsår, hvor amtsforeningerne blev nedlagt, og nye lokalafdelinger blev oprettet.

I 2007 skal lokalafdelingernes arbejde systematiseres og konsolideres.

Der skal gennem kursusvirksomhed motiveres til øget aktivitet i lokalafdelingerne til støtte for det lokale arbejde, fx udsendelse af materiale til de aktive i lokalafdelingerne, arbejde med lokalafdelingernes hjemmesider o.l. Medlemsudvalget vil løbende udvikle initiativer over for lokalafdelingerne og følge op på allerede gennemførte aktiviteter.

Status:

Pr. august 2007 var der 13 kommuner uden nogen form for lokalafdeling. I landets øvrige 85 kommuner er der enten valgt en egentlig bestyrelse eller kontaktperson(er).

Fremskaffelse af midler til løsning af opgaver, der rækker ud over Skole og Samfunds kerneopgaver

Hovedformålet med Skole og Samfunds arbejde er at styrke forældrenes og skolebestyrelsernes stilling i folkeskolen. Arbejdet med at servicere medlemmerne og arbejde for at fremme forældrenes og skolebestyrelsernes interesser finansieres af de kontingent- og abonnementsindtægter, som indbetales af medlemsskolerne.

Men herudover er der ønsker om at kunne løse andre arbejdsopgaver, som medvirker til at fremme Skole og Samfunds mål. For at kunne løse sådanne opgaver er det nødvendigt at fremskaffe ekstern finansiering. I 2007 vil der blive arbejdet målrettet på at fremskaffe finansiering til projekter, der kan medvirke til at fremme Skole og Samfunds mål.

Status:

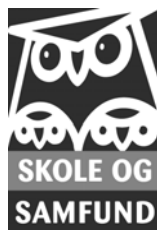
Fundraisingmedarbejder ansat pr. 1. januar 2007. Arbejdet med fundraising i fuld gang.

Styrke ejerskabet til Skole og Samfund hos alle landets forældrevalgte skolebestyrelsesmedlemmer og forældre generelt

Status:

Kontakten med medlemmerne er bedre end i meget lang tid. Medlemsundersøgelse august 2007 viste udbredt tilfredshed med de ydelser Skole og Samfund stiller til rådighed.

Forældreorganisationen Skole og Samfund
Kvægtorvsgade 1, 1710 København V
Telefon 3326 1721 - Fax 3326 1722
E-mail: post@skole-samfund.dk - www.skole-samfund.dk
Forsidefoto: Kirsten Fich Pedersen
Andre fotos: Søren Hartvig, Ole Friis, Kirsten Fich Pedersen